

Norske Billedkunstnere (NBK) er en landsdekkende fagorganisasjon for profesjonelle billedkunstnere i Norge, bestående av om lag 3 300 medlemmer fordelt på 20 grunnorganisasjoner. NBK har som formål å ivareta billedkunstnernes faglige, ideelle, økonomiske og sosiale rettigheter og interesser.

Innspill fra NBK til: En mer praktisk skole. Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn Meld. St. 34 (2023-2024)

NBK er svært positive til at det skal inn mer praktiske og estetiske fag i 5-10. trinn i skolen. Endelig - dette har vi ventet på i lengre tid, og meldingen oppfylder flere politiske målsetninger hos NBK.

Våre innspill til hvordan og hvorfor (viktige prioriteringer):

Det er viktig at estetiske fag kobles tett opp til yringsfrihet og demokratiopplæring. Jamfør de overordnede læreplanmålene.

- Estetiske fag handler ikke bare om å lære seg praktiske ferdigheter, det handler samtidig om å lære kritisk tenkning, ytre meninger gjennom det man selv og om det andre skaper.
- Den visuelle billedkulturen vi alle lever i krever helt spesifikke kritiske og analytiske ferdigheter for å kunne orientere seg i hva som er virkelig, hva som er falske nyheter, hva som er skapt av mennesker og hva som er skapes av maskiner og kunstig intelligens.

Det er positivt med innføring av valgfag på 5–7. trinn, og det er viktig at det blir en reell mulighet for elevene å velge estetiske fag. (Ikke bare velge billige valgfag.)

Kompetanse/utdanning for lærere i estetiske fag:

Vi har etterlyst formelle kompetansekrav lenge, og er positive til meldingens forslag om at det skal stilles formelle kompetansekrav for å undervise i estetiske fag.

Vi håper også at det satses mer på etter- og videreutdanning, slik at flere kunstnere kan få formell kompetanse gjennom PPU. Som det går fram av meldingen har kommunene allerede en uutnyttet fagkompetanse. Kulturskolene er for eksempel lokale ressursentre med mye kunst- og kulturfaglig kompetanse som kan brukes for å styrke kunst- og kulturopplæringen i skolen.

Hva er kunstnerisk kompetanse:

- Skapende arbeid handler om å ta valg, og her er det ingen fasitsvar. Kreativ tenkning betyr å tenke utenfor boksen for å løse problemstillinger.
- Kunstnere har en type kompetanse i kraft av sitt virke, der de daglig må foreta valg i sitt skapende arbeid.
- Kunstnerisk praksis og gir også kompetanse i innhenting av kunnskap, både praktisk og teoretisk. Kunstnerisk metode kan bidra til at elevene i større grad lærer seg å ta ansvar for egen læring, å manøvrere i en verden der kravene fra samfunnet rundt også stadig endrer seg.

Eksamen i praktisk estetiske fag forutsetter en muntlig/praktisk prøve. Og bør vurderes med bestått/ikke bestått.

Skal man gi lærere og elever gode verktøy for å møte de overordnede målene i lærerplanverket, er bruk av variert læringsarena ikke bare viktig, men nødvendig. Her har vi egen erfaring i prosjektet Kunstkringkastingen, som gjennomføres i forbindelse med den årlige Statens Høstutstilling. Høstutstillingen er også arena for DKS. Varierte læringsarenaer vil gi tilgang på ulike sektorer og perspektiver på samfunnet, og legge grunnlag for at elevene kan øve på medborgerskap. Vi mener at varierte læringsarenaer også er et nøkkelverktøy i arbeidet skolen skal gjøre med demokratiopplæring.

Vi ser gjerne at det nasjonale senteret for kunst i skolen styrkes, og helst kobles tettere opp til et universitet/utdanningsinstitusjon som har

kunstutdanning. Dette vil bidra til å styrke koblingen mellom kunstutdanningsløpet og lærerutdanningen i de praktisk- estetiske fagene.

Vennlig hilsen

Geir Egil Bergjord
Styreleder
Norske Billedkunstnere